

ЗМІСТ

Вступне слово Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Польща Василя Зварича	9
Вступне слово директора Центру Східноєвропейських студій Варшавського університету Яна Маліцького	10
Вступне слово директора Інституту історії України НАН України Валерія Смолія	12
Передмова	14

УКРАЇНА

Бердичів

Пам'ятна таблиця на вшанування зустрічі Симона Петлюри і Юзефа Пілсудського 5 травня 1920 р. (Привокзальна площа, 1)	20
--	----

Вінниця

Меморіальна дошка на вшанування зустрічі у Вінниці Симона Петлюри та Юзефа Пілсудського (площа Привокзальна, 1). <i>Сергій Гула, Ірина Матяш</i>	22
--	----

Приміщення Канцелярії Голови Директорії УНР та пам'ятник Симону Петлюрі (вул. Симона Петлюри, 15-А). <i>Олександр Федоришен</i>	25
---	----

Готель «Савой» (ріг вулиць Соборна і Миколи Оводова). <i>Олеся Коваль, Ірина Матяш</i>	28
--	----

Приміщення Польського дому, яке відвідав Ю. Пілсудський під час зустрічі з С. Петлюрою у м. Вінниці (вул. Миколи Оводова, 22). <i>Сергій Гула</i>	30
--	----

Приміщення Міністерства закордонних справ УНР (вул. Архітектора Артинова, 49; вул. Михайла Коцюбинського, 53). <i>Ірина Матяш, Олександр Федоришен</i>	31
--	----

Будинок Нідерландського консульства у Вінниці (вул. Магістратська, 66). <i>Сергій Гула, Ірина Матяш</i>	34
---	----

Барельєф Юзефу Пілсудському (вул. Соборна, 67). <i>Олеся Коваль</i>	36
---	----

Садиба Костянтина Новінського (вул. Миколи Оводова, 1). <i>Олеся Коваль</i> . ..	37
--	----

Гадяч Миргородський район Полтавська область

Меморіальні дошки Родині Чижевських (вул. Чапаєва, 10; с. Ціпки))	38
--	----

Житомир

Пам'ятна таблиця на честь звільнення Житомира від більшовиків польськими та українськими військами 1920 р. (вул. Київська, 13)	42
--	----

Пам'ятна таблиця Президенту Республіки Польща Леху Качинському (вул. Леха Качинського, 2)	43
---	----

Київ

Приміщення Міністерства закордонних справ УНР/Української Держави (вул. Терещенківська, 9)	44
Палац гетьмана Української Держави Павла Скоропадського (вул. Інститутська, 40). <i>Павло Гай-Нижник, Ірина Матяш.</i>	48
Приміщення першого польського дипломатичного представництва (вул. Пушкінська, 30).	52
Будинок Консульства/Генерального консульства Польської Республіки у Києві (вул. Грушевського, 20/1)	54
Будинок Консульства Польської Республіки (вул. Б. Хмельницького, 60)	57
Меморіал вояків Війська Польського (Байкове кладовище, вул. Байкова, 6, діл. 47а, 49)	60
Пам'ятник Юліушу Словацькому (вул. Велика Васильківська, 75)	61
Пам'ятна дошка на місці страти ватажків Січневого повстання 1863 р. (Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця», вул. Госпітальна, 24а)	63
Пам'ятник Анні Валентинович (вул. Ярославів Вал, 12)	66
Пам'ятна таблиця Президенту Республіки Польща Анджею Дуді на Алеї сміливості (площа Конституції)	67
Вулиця Єжи Гедройця	69
Пам'ятна дошка Костянтину Острозькому (вул. Лаврська, 9)	70

Краснів Хмельницький район Хмельницька область

Меморіальна дошка полякам, репресованим сталінським режимом у 1930-х роках (церква римо-католицької парафії «Серце Ісуса», вул. Цент-вул. Центральна, 46)	72
---	----

Львів

Пам'ятна таблиця про перебування в 1827–1940 рр. Національного закладу імені Оссолінських (вул. Стефаніка, 2)	74
Пам'ятна таблиця Мечиславу Гембаровичу (вул. Я. Стецька, 9)	76
Меморіальна дошка (вул. Стрийська, 38) і площа імені Яцека Куроня (перетин вулиць І. Франка, Паркової, У. Самчука, І. Рутковича і І. Свенціцького)	78

сс. Мала і Велика Салиха Хмельницький район Хмельницька область

Пам'ятний знак на вшанування учасників Січневого повстання 1863 р.	80
---	----

с. Миньківці Кам'янець-Подільський район Хмельницька область

Пам'ятний знак на вшанування учасників Січневого повстання 1863 р.	81
---	----

с. Миропіль Житомирський район Житомирська область

Пам'ятний знак на вшанування учасників Січневого повстання 1863 р.	83
---	----

Одеса

Приміщення Генерального консульства Польської Республіки в Одесі (Катерининська площа, 7; вул. Софіївська, 26)	84
--	----

Пам'ятна таблиця Президенту Польщі Леху Качинському (вул. Леха Качинського, 3)	87
Пам'ятник Адаму Міцкевичу (ріг проспекту Українських героїв і вулиці Буніна)	88
Прилуки Чернігівська область	
Меморіальна дошка Андрію Ливицькому (вул. Київська, 190)	90
с. Садове Рівненський район Рівненська область	
Меморіальна дошка Анні Валентинович (вул. Шкільна, 4)	93
Харків	
Меморіальна дошка Юзефу Пілсудському (вул. Університетська, 16)	95
Приміщення Посольства Польської Республіки (вул. Чернишевська, 85)	97
Приміщення Генерального консульства Польської Республіки в Харкові (вул. Ольминського, 15)	100
Хмільник Вінницька область	
Пам'ятна таблиця Ігнацію Яну Падеревському (парафіяльний костел Пресвятої Трійці, вул. Шевченка, 7)	102
с. Червоний Кут Миргородський район Полтавська область	
Пам'ятний знак до річниці підписання Гадяцького договору 1658 р.	105
Черкаси	
Меморіальна дошка Владиславу Городецькому (вул. Смілянська, 33).	108
Чернівці	
Меморіальна дошка на означення перебування в Чернівцях Консульства Польської Республіки (вул. Вірменська, 14)	110
с. Цигани Борщівського району Тернопільської області	
Меморіальна дошка першому почесному консулу України в Познані Лукашу Горовському (вул. Кругулець, 2)	113

ПОЛЬЩА

Александрув Куявській

Український військовий цвинтар («Козацька могила») (вул. Габрієла Нарutowича / ul. Gabriela Narutowicza)	116
--	-----

Білосток

Кільцеве перехрестя Вільної України (межа житлових масивів Бацечки і Старосельце / rondo na granicy osiedli Starosielce i Bacieczki)	119
--	-----

Бидгощ

Місце розташування вілли графа Тишкевича (вул. полковника Яна Леона Козетульського, 6 / ul. Koziatulskiego Jana Leona, płk. 6)	121
--	-----

Варшава

Приміщення Надзвичайної дипломатичної місії УНР у Польщі (Алея Руж, 6/ Al. Rouge 6).	125
--	-----

Приміщення, в якому відбувся перший виступ у Польщі Української Республіканської капели (Варшавська національна філармонія вул. Ясна, 5 / Filharmonia Narodowa w Warszawie, ul. Jasna 5)	128
Приміщення військово-дипломатичного представництва УНР в Польщі (вул. Дługa, 29 / ul. Długa 29). <i>Ірина Матяш, Андрій Руккас</i>	132
Приміщення Українського наукового інституту (вул. Служевська, 7 / ul. Służewska 7)	135
Приміщення, у якому мешкав Симон Петлюра в 1922–1923 рр. (вул. Моко-товська, 5, кв. 6 / ul. Mokotowska 5, m. 6)	138
Місце поховання Євмена Лукаsevича (Православне кладовище Воля, вул. Воль-ська, 138/140 / Cmentarz Prawosławny na Woli, ul. Wolska 138/140)	140
Сквер, пам'ятна таблиця і пам'ятник Тарасові Шевченку (сквер Тараса Шевченка, перетин вулиць Говорка, Спацерова і Хотинська / u zbiegu ulic Goworka, Chocimskiej i Spacerowej)	143
Місце поховання і сквер Марка Безручка (православне кладовище Воля, вулиця Вольська, 138/140 / Cmentarz Prawosławny na Woli, ul. Wolska, 138/140)	144
Сквер Василя Стуса (перехрестя Алеї Незалежності та вулиці Стефана Баторія/u zbiegu ulicy Stefana Batorego i Alei Niepodległości)	147
Місце поховання Станіслава Сроковського (Євангелістсько-реформатсь-кий цвинтар у Варшаві на вулиці Житня, 42, на розі вулиці Млинарської у районі Воли / Cmentarz ewangelicko-reformowanym w Warszawie przy ul. Żytniej 42 róg ul. Młynarskiej w dzielnicy Wola)	149
Місце поховання Станіслава Сошницького (Повонзковський цвинтар у Варшаві, вул. Повонзковська, 1/ Cmentarz Powązkowski w Warszawie, ul. Powązkowska 1)	151
Місце поховання Ванди Михалевської (Військове кладовище на Повонз-ках, вул. Повонзковська, 43/45/ Cmentarz Wojskowy na Powązkach, ul. Powązkowskiej 43/45)	153
Алея Жертв російської агресії (ділянка на вулиці Бельведер між вулицями Багатела та Спацерова / odcinek na ulicy Belwederskiej między ulicami Bagatela i Spacerową)	154
Влоцлавек	
Місце поховання Олександра Ляшенка (Комунальний цвинтар, вул. Фридерика Шопена / Cmentarz komunalny we Włocławku, ul. Fryderyka Chopina) . . .	155
Вроцлав	
Пам'ятник Александру Фредро (Ринкова площа у Вроцлаві / Rynek we Wrocławiu)	158
Рондо Марка Безручка (перетин вулиць генерала Еміля Августа Фільдорфа та Вояновської / u zbiegu ulic gen. Emila Augusta Fildorfa i Wojanowskiej) . . .	159
Гданськ	
Приміщення Консульства УНР у Гданську (вул. Ельжбетанська, 9 / ul. Elżbietańska 9)	161

Сквер Марка Безручка (перетин вулиць Капрув і Обороньцув Вестерплатте / u zbiegu ulic Kaprów i Obrońców Westerplatte)	164
Сквер захисників Маріуполя (перетин вулиць Партизанів і Польської Матері / u zbiegu ulic Partyzantów i Matki Polki)	166
Гдиня	
Площа Вільної України (в кінці вулиці Армії Крайової/ на końcu ulicy Armii Krajowej)	167
Грудзьондз	
Місце поховання Івана Гітченка (Гарнізонний цвинтар, вул. 18 Полку Уланів Поморських / Cmentarz Garnizony, ul. 18 Pułku Ułanów Pomorskich)	168
Жидув	
Місце поховання Михайла Тишкевича (крипта Костелу св. Станіслава)	170
Замость	
Меморіальна дошка оборонцям Замостя (Музей фортифікації та зброї «Арсенал», вул. Замкова, 2/Muzeum fortyfikacji i broni “Arsenal”, ul. Zamkowa 2)	172
Краків	
Меморіальна дошка Івану Феценку-Чопівському (алея Міцкевича, 30 / al. Mickiewicza 30)	174
Місце поховання Олександра Доценка (Раковецький цвинтар/ Cmentarz Rakovitsky, поле XXXVIII, ряд північний, поховання 2)	177
Сквер Вільної України (між вулицею Кроводерською і сквером Александра Біборського/ między ul. Krowoderską a skwerem Aleksandra Biborskiego) ...	178
Кругове перехрестя імені Гетьмана Війська Запорозького Петра Конашевича-Сагайдачного (перетин вулиць Ясногурської і Ставової / u zbiegu ulic Jasnogórskiej i Stawowej)	180
Скульптура Анни Ярославни, київської княжни – майбутньої Королеви Франції (Plac Wszystkich Świętych 3-4)	181
Ланьцут	
Меморіал воїнам УНР та ЗУНР (Комунальний цвинтар, вул. Траугутта, 20 / Łańcucki Zakład Komunalny Sp. z o.o. ul. Traugutta 20)	183
Люблін	
Місце поховання Миколи Лютого-Лютенка (Цвинтар православної парафії, вул. Руська, 15 / Cmentarz Parafii Prawosławnej w Lublinie, ul. Ruska 15) ...	186
Пам'ятна дошка Костянтину Острозькому (вул. Ідзі Радзішевського, 4/ ul. Idziego Radziszewskiego 4)	188
Млини, гміна Радимно Підкарпатське воєводство	
Пантеон Михайла Вербицького	190
Ольштин	
Кільцеве перехрестя Марка Безручка (по вулиці Пстровського, на перехрестині з вулицею Шимборською / w ciągu ul. Pstrowskiego, u zbiegu z ul. Szymborskiej)	193

Отвоцьк

Місце поховання Марелія Шароти (Парафіяльне кладовище, вул. Міхала Ельвіро Андриоллі, 84 / Cmentarzu parafialny, ul. Michała Elwiro Andriolego 84) 195

Перемишль – Пікуанчі

Український військовий цвинтар (вул. Каштанова/ ul. Kasztanowa) 197

Познань

Сквер Захисників України 2022 (перехрестя вулиць Серафітек і траси Курніцкей біля мосту Святого Роха / u zbiegu ul. Serafitek i Trasy Kórnickiej koło mostu Świętego Rocha) 199

Сквер Лукаша Горовського (ріг вулиць Буковської і Шилінга / róg ulic Bukowskiej i Szylinga) 201

Скерневіце

Пам'ятник «Перед Варшавською битвою» (Вокзальна площа / na skwerze przy dworcze kolejowym) 203

Сосновець

Символічне поховання Івана Фещенка-Чопівського (Катедральний цвинтар при парафії Успіння Пресвятої Богородиці, вул. Смутна, 5/ Cmentarz Katedralny Przy Parafii Katedralnej Wniebowzięcia Nmp, ul. Smutna 5) 205

Тарнів

Приміщення, в якому розташовувався Уряд УНР (готель «Брістоль», вул. Краківська, 9/ hotel «Bristol», ul. Krakowska 9). 207

Приміщення, в якому розташовувалося Міністерство закордонних справ УНР (готель Соліндера, вул. Здройова (нині вул. Гольдгаммера), 1 / Hotel Soldingera, ul. Zdrojowa (dzisiaj Goldhammera) 1) 209

Місце поховання Миколи Юнаківа (Комунальний цвинтар у Кшижу, вул. Кшижська / Cmentarz komunalny w Krzyżu, ul. Krzyska) 211

Хелм

Місце поховання Пилипа Пилипчака (Православний цвинтар у Хелмі, Замкова гора / Cmentarz prawosławny w Chełmie, Góra Zamkowa) 213

Меморіальна дошка (вул. Генрика Сенкевича, 14) і Хрест пам'яті Михайла Грушевського (подвір'я православної церкви Івана Богослова / dziedziniec cerkwi św. Jana Bogosłowa) 216

Щипьорно

Український військовий цвинтар (Каліш – Щипьорно, вул. Українська/ Kalisz – Szczypiorno ul. Ukraińska) 219

Бібліографія 222

Іменний покажчик 230

Географічний покажчик 239